

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAPILDOMO SAVANORIŠKO PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1212 2, 6, 7,
13, 20, 21, 31, 32, 35, 40, 45, 46, 47, 50, 52, 58, 58² IR 58³ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDOMO 5¹, 7¹ IR 49¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2025 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 1 dalį.
~~1. Depozitoriumas – bankas, turintis teisę Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje teikti investicines paslaugas ir turintis buveinę arba padalinį Lietuvos Respublikoje.~~

2. Papildyti 2 straipsnį 6¹–6³ dalimis:

„6¹. Civilinė ir karinė infrastruktūra (toliau – infrastruktūra) – kaip apibrėžiama Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 2 straipsnio 2 ir 11 dalyse.

6². Investicinė priemonė – finansinė priemonė ar kitas turtas, į kurį gali būti investuojamas pensijų fondų turtas.

6³. Investicinių priemonių portfelis – pensijų fondą sudarančių investicinių priemonių rinkinys.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Išvestinės finansinės priemonės – Finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 15 dalies 1, 2, 3 ir 4 4–10 punktuose nurodytos finansinės priemonės kurių vertė keičiasi priklausomai nuo palūkanų normos, perleidžiamųjų vertybinių popierių kainos, valiutos keitimo kurso arba finansinio indekso.“

4. Papildyti 2 straipsnį 8¹ dalimi:

„8¹. Kriptoturtas – kaip apibrėžiama 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2023/1114](#) dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai [\(ES\) Nr. 1093/2010](#) bei [\(ES\) Nr. 1095/2010](#) ir direktyvos [2013/36/ES](#) bei [\(ES\) 2019/1937](#), 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte.“

5. Pakeisti 2 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Papildomo savanoriško pensijų kaupimo veikla (toliau – pensijų kaupimo veikla) – finansinė veikla, kurią sudaro piniginių lėšų pagal pensijų kaupimo sutartis rinkimas, jų investavimas ar reinvestavimas į diversifikuotą finansinių investicinių priemonių portfelį ir pensijų išmokų mokėjimas šiame įstatyme ir pensijų fondo taisyklėse nustatytais sąlygomis kaupime dalyvaujantiems asmenims pensijų fondo dalyviams ir kita su tuo susijusi veikla.“

6. Papildyti 2 straipsnį nauja 24¹ dalimi:

„24¹. Profesinės civilinės atsakomybės rizika – asmens aplaidžiai vykdomos veiklos, už kurią valdymo įmonei tenka atsakomybė, sukeltų nuostolių ar žalos rizika, kylanti šio įstatymo 7¹ straipsnyje nustatytais atvejais.“

7. Buvusią 2 straipsnio 24¹ dalį laikyti 24² dalimi.

8. Pakeisti 2 straipsnio 27 dalį ir ją išdėstyti taip:

„27. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme ir Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatyme.“

2 straipsnis. Įstatymo papildymas 5¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 5¹ straipsniu:

„5¹ straipsnis. Valdymo įmonės pradinis kapitalas ir nuosavos lėšos

1. Valdymo įmonės pradinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 150 000 eurų, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį.

2. Jeigu valdymo įmonė turi teisę valdyti tikslinių pensijų fondų dalyvių grupių pensijų fondus ir pensijų turto išsaugojimo pensijų fondus, jos pradinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 300 000 eurų.

3. Šio straipsnio 1 ir (arba) 2 dalyse nurodytos valdymo įmonės pradinį kapitalą sudaro Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytų nuosavų lėšų, kaip jos apibrėžiamos 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) Nr. 575/2013](#) dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) Nr. 648/2012](#) 4 straipsnio 1 dalies 118 punkte, dalių suma.

4. Šio straipsnio 1 ir (arba) 2 dalyse nurodytų valdymo įmonės nuosavų lėšų suma nuolat turi būti ne mažesnė už didesnę iš šių dydžių:

1) minimalų valdymo įmonės pradinį kapitalą;

2) 1/4 valdymo įmonės praėjusių metų pridėtinų išlaidų sumos. Pridėtinės išlaidos apskaičiuojamos 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) 2019/2033](#) dėl riziką ribojančių reikalavimų investicinėms įmonėms, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai [\(ES\) Nr. 1093/2010](#), [\(ES\) Nr. 575/2013](#), [\(ES\) Nr. 600/2014](#) ir [\(ES\) Nr. 806/2014](#), 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Skaičiuojant valdymo įmonės nuosavų lėšų dydį pagal šio straipsnio 4 dalies 2 punktą, nuosavas lėšas sudarantis 2 lygio kapitalas negali būti didesnis kaip 1/3 1 lygio kapitalo. 1 lygio kapitalas ir 2 lygio kapitalas suprantami taip, kaip jie apibrėžiami atitinkamai Reglamento [\(ES\) Nr. 575/2013](#) 25 ir 71 straipsniuose.

6. Jeigu šio straipsnio 1 ir (arba) 2 dalyse nurodytos valdymo įmonės valdomų visų pensijų fondų bendra turto vertė viršija 250 000 000 eurų, valdymo įmonė privalo turėti papildomą nuosavų lėšų sumą, kaip tai nurodyta Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 5 straipsnio 6–8 dalyse.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) atlikti vidaus kontrolę, kontroliuoti savo vadovų ir darbuotojų sudaromus ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių sandorius laikantis priežiūros institucijos nustatytos vidaus kontrolės vykdymo tvarkos;“.

2. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) užtikrinti, kad sprendimus dėl turto valdymo priimančias asmenys turėtų tinkamą kvalifikaciją, darbo patirtį **investavimo strategijų, kurias įgyvendintų valdymo įmonės valdomas pensijų fondas, srityje** ir būtų nepriekaištingos reputacijos. Sprendimus **dėl turto valdymo** priimančių asmenų kvalifikacija ir darbo patirtis vertinama atsižvelgiant į asmens išsilavinimo lygį ir pobūdį, kvalifikacijos tobulinimą, profesinės veiklos ar darbo patirties pobūdį ir trukmę bei į kitus veiksnius, kurie gali turėti įtakos asmens kvalifikacijai ir darbo patirčiai. Sprendimus **dėl turto valdymo priimančių asmenų atitiktis reputacijos, kvalifikacijos ir darbo patirties reikalavimams** vertinama priežiūros institucijos nustatyta tvarka;“.

3. Papildyti 6 straipsnio 1 dalį 16 ir 17 punktais:

„16) kai planuojama investuoti ar investuojama į išvestines finansines priemones, turėti nusistatytą išvestinių finansinių priemonių naudojimo ir susijusių rizikų vertinimo tvarką ir ją vadovautis;

17) nuolat turėti papildomų nuosavų lėšų arba apdrausti savo profesinę civilinę atsakomybę šiame įstatyme nustatytais sąlygomis.“

4. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„3. Vykdydama šio straipsnio 1 dalies ~~14~~**15** punkte nustatytą pareigą, valdymo įmonė privalo:“.

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Garantijų rezervas investuojamas į diversifikuotą ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių portfelį, kuriam taikomi šio įstatymo 45, 47 ir 49 straipsniuose nustatyti reikalavimai.“

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 7¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 7¹ straipsniu:

„**7¹ straipsnis. Profesinės civilinės atsakomybės rizikos valdymo priemonės**

1. Valdymo įmonė, siekdama padengti galimą su pensijų kaupimo veikla pagal šį įstatymą susijusią profesinės civilinės atsakomybės riziką, kylančią šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais, privalo nuolat turėti papildomų nuosavų lėšų arba apdrausti savo profesinę civilinę atsakomybę šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. Profesinės civilinės atsakomybės rizika kyla dėl šių valdymo įmonės vardu ir (ar) jos naudai veikiančių asmenų veiksmų ir (ar) neveikimo, kurie yra žalos ar nuostolių atsiradimo pagrindas:

- 1) dokumentų, kuriais įrodoma pensijų fondo turto nuosavybės teisė, praradimo;
- 2) neteisingų duomenų arba klaidingų pranešimų pateikimo pensijų fondo dalyviams;
- 3) jeigu nevykdomos:
 - a) prievolės, nustatytos teisės aktuose, reglamentuojančiuose valdymo įmonių veiklą;
 - b) profesionalumo ir apdairumo pareigos pensijų fondo ir jo dalyvių atžvilgiu;
 - c) fiduciarinės pareigos;
 - d) konfidencialumo prievolės;
 - e) pensijų fondo taisyklės;
- 4) reikiamų procesų ir procedūrų veiklai vykdyti nenustatymo, neįgyvendinimo ir nepalaikymo;

5) netinkamai atlikto turto vertinimo arba turto vienetų ar vertės apskaičiavimo;

6) nuostolių, patirtų dėl veiklos sutrikimų, daugiašalės prekybos sistemos trūkumų, nepavykusio sandorio apdorojimo arba proceso valdymo.

3. Valdymo įmonė, kuri nusprendžia profesinės atsakomybės riziką padengti nuosavomis lėšomis, profesinės atsakomybės rizikai, kylančiai šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais, padengti atideda papildomų nuosavų lėšų, kurių suma turi būti ne mažesnė kaip 0,01 procento valdymo įmonės valdomų pensijų fondų bendros turto vertės, tačiau papildoma nuosavų lėšų suma neturėtų viršyti 10 000 000 eurų, išskyrus atvejį, kai valdymo įmonė nusprendžia šiuo tikslu turėti didesnę papildomą nuosavų lėšų sumą. Valdymo įmonė šioje dalyje nurodytą papildomų nuosavų lėšų poreikį perskaičiuoja kiekvienų finansinių metų pabaigoje ir atitinkamai patikslina papildomą nuosavų lėšų sumą.

4. Valdymo įmonė nustato valdymo įmonės valdomų pensijų fondų turto vertės stebėjimo tvarką. Jeigu iki šio straipsnio 3 dalyje nurodyto metinio papildomų nuosavų lėšų poreikio perskaičiavimo dienos valdomų pensijų fondų turto vertė išauga bent 1/5, palyginti su pensijų fondų turto verte praėjusių finansinių metų pabaigoje, valdymo įmonė ne vėliau kaip per 10 darbo dienų perskaičiuoja papildomų nuosavų lėšų poreikį ir atitinkamai patikslina papildomų nuosavų lėšų dydį.

5. Priežiūros institucija valdymo įmonės prašymu gali leisti jai atidėti mažesnę, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, papildomą nuosavų lėšų sumą tik tada, jeigu remdamasi valdymo įmonės ankstesnių nuostolių duomenimis, užregistruotais per stebėjimo laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis kaip 3 metai iki turto vertinimo dienos, įsitikina, kad valdymo įmonė atideda pakankamai papildomų nuosavų lėšų profesinės atsakomybės rizikai tinkamai padengti. Leistina mažesnė papildoma nuosavų lėšų suma yra ne mažesnė kaip 0,008 procento valdymo įmonės valdomų pensijų fondų bendros turto vertės.

6. Priežiūros institucija gali reikalauti, kad valdymo įmonė atidėtų didesnę, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, papildomą nuosavų lėšų sumą, kuri užtikrintų valdymo įmonės galimos profesinės atsakomybės rizikos padengimą, jeigu, remdamasi valdymo įmonės ankstesnių 3 metų nuostolių duomenimis, nustato, kad valdymo įmonė neturi pakankamai papildomų nuosavų lėšų profesinės atsakomybės rizikai tinkamai padengti. Priežiūros institucija tokį reikalavimą ir jo motyvus pateikia raštu.

7. Valdymo įmonė, kuri nusprendžia profesinės atsakomybės riziką padengti profesinės civilinės atsakomybės draudimu, apsidraudžia ir vykdomos veiklos laikotarpiu lieka apsidraudusi tokiu profesinės civilinės atsakomybės draudimu, kuris tenkina visus šiuos reikalavimus:

1) draudimo apsauga atskiram reikalavimui išmokėti draudimo išmoką lygi bent 0,07 procento valdymo įmonės valdomų pensijų fondų turto vertės, bet neviršija 5 000 000 eurų, nebent valdymo įmonė nusprendžia draustis didesne suma;

2) draudimo apsauga visiems reikalavimams išmokėti draudimo išmoką per metus lygi bent 0,09 procento valdymo įmonės valdomų pensijų fondų turto vertės, bet neviršija 10 000 000 eurų, nebent valdymo įmonė nusprendžia draustis didesne suma;

3) pradinė profesinės civilinės atsakomybės draudimo trukmė – ne trumpesnė kaip vieni metai;

4) įspėjimo apie profesinės civilinės atsakomybės draudimo sutarties nutraukimą laikotarpis – ne trumpesnis kaip 90 dienų;

5) juo padengiama profesinės atsakomybės rizika;

6) jį teikia valstybės narės įmonė, turinti veiklos leidimą teikti profesinės civilinės atsakomybės draudimą pagal tos valstybės narės teisę, arba ne valstybės narės įmonė, turinti veiklos leidimą teikti profesinės civilinės atsakomybės draudimą pagal Lietuvos Respublikos teisę.

8. Jeigu valdymo įmonė ir įmonė, teikianti profesinės civilinės atsakomybės draudimą, profesinės civilinės atsakomybės draudimo sutartyje susitaria dėl besąlyginės išskaitos, kuria draudikas įvykus draudžiamajam įvykiui sumažina draudimo išmoką, jeigu ši išmoka mokama draudėjui, jos suma visiškai padengiama valdymo įmonės papildomomis nuosavomis lėšomis.

9. Profesinės civilinės atsakomybės draudimo sutartį ir joje nustatytų profesinės civilinės atsakomybės draudimo sąlygų atitiktį šiame straipsnyje nustatytiems reikalavimams valdymo įmonė peržiūri ir atitinkamai tikslina bent kartą per metus ir įvykus pokyčiams, turintiems poveikį sutartyje nustatytų profesinės civilinės atsakomybės draudimo sąlygų atitikčiai šiame straipsnyje nustatytiems reikalavimams.“

6 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Pensijų fondo lėšomis negali būti sudaromi sandoriai dėl perleidžiamųjų vertybinių popierių, pinigų rinkos priemonių ar kitų finansinių priemonių, **nekilnojamojo turto, infrastruktūros ar į prekybą reguliuojamoje rinkoje neįtrauktų vertybinių popierių**, kurių jis neturi, pardavimo.“

7 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Likviduota valdymo įmonė gali būti išregistruota iš Juridinių asmenų registro **informacinės sistemos** tik baigus jos teisių ir pareigų, atsirandančių iš pensijų kaupimo sutarčių, perdavimą kitai valdymo įmonei arba tik baigus valdytų pensijų fondų pensijų turto padalijimą šio įstatymo 33 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 21 straipsnio 3 dalį nauju 19 punktu:

„19) jeigu pensijų fondo turtas investuojamas į nekilnojamąjį turtą ir (ar) infrastruktūrą, – turto vertintojo (-ų) kandidatūros (-ų) atrankos kriterijai, turto vertintojo (-ų) kandidatūros (-ų) keitimo principai;“.

2. Buvusį 21 straipsnio 3 dalies 19 punktą laikyti 20 punktu.

9 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Jeigu dalyvis pereina į kitą tos pačios **ar kitos** valdymo įmonės valdomą pensijų fondą, jam priklausančios lėšos pervedamos į tą pensijų fondą, į kurį jis pereina šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu dalyvis pereina į kitą tos pačios **ar kitos** valdymo įmonės valdomą pensijų fondą, sudaroma nauja pensijų kaupimo sutartis. **Jeigu pensijų fonde, į kurį pereinama, dalyvis jau turi galiojančią pensijų kaupimo sutartį, nauja sutartis gali būti nesudaroma.** Lėšos, pervestos į pensijų fondą, į kurį pereina dalyvis, turi būti konvertuojamos šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka.“

10 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Po jungimo veiksiančio pensijų fondo ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių portfeliui *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos laikino investavimo taisyklių nesilaikymo nuostatos. Laikino investavimo taisyklių nesilaikymo terminas pradedamas skaičiuoti nuo pensijų fondų jungimo užbaigimo dienos.“

11 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Dalyvis, ~~kuriame Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pripažintas nedarbingu ar iš dalies darbingu~~ **nustatytas 60–100 procentų netektas dalyvumas (iki 2023 m. gruodžio 31 d. nustatytas 55 procentų ar mažesnis darbingumo lygis; iki 2005 m. liepos 1 d. Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos pripažintas I arba II grupės invalidu)**, įgyja teisę į pensijų išmokas nuo **dalyvumo (darbingumo) lygio** nustatymo (invalidumo pripažinimo) dienos.“

12 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„40 straipsnis. Pareiga pensijų turtą perduoti depozitoriumui **ir reikalavimai depozitoriumo veiklai**

1. Pensijų turtas privalo būti saugomas viename depozitoriume.

2. Pensijų fondo depozitoriumu gali būti:

1) licencijuota kredito įstaiga, kuri turi teisę Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje teikti investicines paslaugas, arba šios įstaigos filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje;

2) Lietuvos Respublikoje įsteigta ar turinti registruotą buveinę ar padalinį licencijuota finansų maklerio įmonė, kuri turi teisę Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje teikti papildomas finansinių priemonių saugojimo ir administravimo klientų sąskaita paslaugas ir kurios tiek nuosavų lėšų suma, tiek pradinis kapitalas yra ne mažesni kaip 750 000 eurų.“

13 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 45 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„45 straipsnis. Investavimo objektai

1. Pensijų turtą gali sudaryti tik:

1) perleidžiamieji vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės, įtraukti į prekybą rinkoje, kuri pagal Finansinių priemonių rinkų įstatymą laikoma reguliuojama ir veikiančia Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje, ir (arba)

2) perleidžiamieji vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės, įtraukti į prekybą kitoje valstybėje (išskyrus valstybes nares) pagal nustatytas taisykles veikiančioje, pripažintoje, prižiūrimoje ir visuomenei prieinamoje rinkoje, jeigu ši rinka yra nurodyta pensijų fondo taisyklėse, ir (arba)

3) išleidžiami nauji perleidžiamieji vertybiniai popieriai, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas įtraukti šiuos vertybinius popierius į prekybą reguliuojamoje rinkoje ir jeigu bus įtraukta į prekybą ne vėliau kaip per vienus metus nuo jų išleidimo (jeigu tokia rinka yra šios dalies 2 punkte nurodytoje valstybėje, ji turi būti nurodyta pensijų fondo taisyklėse), ir (arba)

4) ne ilgesniam kaip 12 mėnesių terminui padėti indėliai, kuriuos galima atsiimti pareikalavus, esantys kredito įstaigoje, kurios buveinė yra valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką ribojanti priežiūra yra ne mažiau griežta negu Europos Sąjungoje, ir (arba)

5) šio straipsnio 2 dalyje nurodytos pinigų rinkos priemonės, ir (arba)

6) šio įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nurodytų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ar akcijos, **ir (arba)**

7) šio įstatymo 49¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos išvestinės finansinės priemonės, ir (arba)

8) investicijos alternatyvių turto klasių rinkose per šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sąlygas atitinkančius subjektus, ir (arba)

9) nekilnojamasis turtas, išskyrus gyvenamosios paskirties nekilnojamąjį turtą, ir (arba)

10) infrastruktūra, ir (arba)

11) vertybiniai popieriai, kurie nėra įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje.

2. Į pinigų rinkos priemones, kurios nėra įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje, leidžiama investuoti tik tuo atveju, jeigu tų priemonių emisija ar emitentas yra reguliuojami siekiant apsaugoti investuotojus ir jų santaupas ir jeigu tos priemonės:

1) išleistos arba garantuotos valstybės narės vyriausybės, regioninės valdžios, savivaldybės ar centrinio banko, Europos centrinio banko, Europos Sąjungos ar Europos investicijų banko, ne valstybės narės ar vieno iš federacinę valstybę sudarančių subjektų arba tarptautinės organizacijos, kuriai priklauso bent viena valstybė narė, arba

2) išleistos subjekto, kurio vertybiniai popieriai įtraukti į prekybą šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytose reguliuojamose rinkose, arba

3) išleistos ar garantuotos subjekto, kurio veiklos rizika yra prižiūrima pagal Europos Sąjungos teisės reikalavimus ar tokius reikalavimus, kurie yra ne mažiau griežti už nustatytus Europos Sąjungoje, arba

4) išleistos priežiūros institucijos patvirtintus kriterijus atitinkančios įmonės, kurios kapitalas ir rezervai sudaro mažiausiai 10 000 000 eurų ir kuri rengia ir skelbia konsoliduotąsias finansines ataskaitas ir atlieka įmonių grupės finansavimo funkciją, kai bent vienos iš jos grupei priklausančių įmonių perleidžiamieji vertybiniai popieriai yra įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, ar kuri naudojama banko paskolomis finansuojamiems vertybiniams popieriams išleisti, o investicijos į tokias pinigų rinkos priemones apsaugotos ne mažiau, kaip nurodyta šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose.

3. Pensijų turtas negali būti investuotas į tauriuosius metalus arba į suteikiančius į juos teises vertybinius popierius, **kriptoturtą ir į suteikiančius į jį teises vertybinius popierius ir nekilnojamąjį turtą.**

~~4. Pensijų turtas gali būti investuotas į išvestines finansines priemones tik rizikai valdyti. Valdymo įmonė išvestines finansines priemones turi teisę naudoti tik tuo atveju, kai pensijų fondo taisyklėse yra nurodyta, kokiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ir kokiais tikslais valdymo įmonė ketina naudotis. Kiekviena išvestinė finansinė priemonė turi būti pagrįsta konkrečiu investiciniu sandoriu (investicine pozicija). Toks sandoris ir jo rizikos valdymui~~

~~naudojama išvestinė finansinė priemonė turi būti nurodyti valdymo įmonės periodinėse ataskaitose.~~

~~5. Priežiūros institucija nustato tvarką, kuria vadovaudamasi valdymo įmonė, siekdama veiksmingai valdyti finansinių priemonių portfelį, turi teisę naudoti būdus ir finansines priemones, susijusias su perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais ar pinigų rinkos priemonėmis. Tokių būdų ar finansinių priemonių naudojimas nereiškia, kad leidžiama nukrypti nuo pensijų fondo taisyklėse nustatytų investavimo tikslų.~~

4. Pensijų turtas gali būti investuojamas alternatyvių turto klasių rinkose, jeigu subjektas, įskaitant kolektyvinio investavimo subjektus, per kurį investuojama, atitinka šias sąlygas:

1) vykdoma subjekto ir (ar) jo valdytojo priežiūra, įskaitant ir kitą negu valdymo įmonių licencijavimo ir veiklos priežiūrą, arba yra nustatytos kitos priežiūros institucijai priimtinos subjekto kontrolės užtikrinimo priemonės;

2) nuostoliai, kuriuos pensijų fondas gali patirti turėdamas subjekto finansines priemones, yra ne didesni negu už juos sumokėta pinigų suma;

3) jeigu užsienio subjektas yra prižiūrimas užsienio priežiūros institucijos, priežiūros institucija dvišalio ar daugiašalio susitarimo, paskelbto priežiūros institucijos interneto svetainėje, pagrindu bendradarbiauja su atitinkama užsienio valstybės priežiūros institucija, kai ši valstybė nėra valstybė narė arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narė.

5. Pensijų turtą investuojant į nekilnojamąjį turtą, infrastruktūrą ar vertybinius popierius, kurie nėra įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, *mutatis mutandis* taikomas Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 138 straipsnis, 139 straipsnio 4 dalis, 140 straipsnio 2 dalis ir 142 straipsnio 2 dalis.“

14 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 46 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pensijų turtas būtų investuojamas siekiant užtikrinti viso pensijų fondo ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių portfelio saugumą, pelningumą ir likvidumą;“.

2. Pakeisti 46 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Investicinių sprendimų vykdymo politikoje prie kiekvienos ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių klasės turi būti nurodyti subjektai, kuriems gali būti perduodami vykdyti investiciniai sprendimai dėl atitinkamų ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių. Valdymo įmonė gali perduoti vykdyti investicinius sprendimus tik laikydamasi visų šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų.“

15 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. ~~Finansinių~~ **Investicinių** priemonių portfelio diversifikavimas

1. Į vieno emitento perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota ne daugiau kaip 5 procentai pensijų ~~turtą sudarančių~~ **fondo** grynųjų aktyvų, išskyrus šio straipsnio 2, 5 ir 6 dalyse numatytus atvejus.

2. Į vieno emitento perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali būti investuota daugiau kaip 5 procentai, bet ne daugiau kaip 10 procentų **pensijų fondo** grynųjų aktyvų su sąlyga, kad tokių investicijų bendra suma nebus didesnė kaip 40 procentų **pensijų fondo** grynųjų aktyvų (šis apribojimas **netaikomas** indėliams ~~netaikomas~~ **ir išvestinėms finansinėms priemonėms, kuriomis prekiaujama už šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų rinkų ribų, jeigu jų emitentui taikoma riziką ribojanti priežiūra**).

3. Investicijos į indėlius vienoje kredito įstaigoje negali sudaryti daugiau kaip 20 procentų pensijų ~~turtą sudarančių~~ **fondo** grynųjų aktyvų.

4. Bendra investicijų į vieno asmens išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones ar indėlius **ir įsipareigojimų, atsirandančių iš sandorių su tuo asmeniu dėl išvestinių finansinių priemonių, sudarytų už šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų rinkų ribų**, suma negali būti didesnė kaip 20 procentų pensijų ~~turtą~~ **sudarančių** fondo grynųjų aktyvų.

5. Investicijos į valstybės, kurios kredito reitingas ne mažesnis negu Lietuvos Respublikos, išleistus arba garantuotus perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones negali būti didesnės kaip 35 procentai pensijų ~~turtą sudarančių~~ **fondo** grynujų aktyvų vertės. Priežiūros institucija į šioje dalyje numatytus perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones gali leisti investuoti ir didesnę dalį **pensijų fondo** grynujų aktyvų, jeigu tokiu atveju dalyvių interesai būtų pakankamai apsaugoti, investuota į ne mažiau kaip 6 emisijų perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, o į vienos emisijos perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones investuota ne daugiau kaip 30 procentų **pensijų fondo** grynujų aktyvų. Šioje dalyje numatytų reikalavimų netenkinančioms finansinėms priemonėms taikomi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti ribojimai.

6. Investicijos į obligacijas, išleistas tokios valstybėje narėje registruotą buveinę turinčios kredito įstaigos, kuri, siekiant apsaugoti obligacijų savininkų interesus, yra tos valstybės specialiai prižiūrima pagal teisės aktus, o iš obligacijų leidimo gauta suma visam obligacijų galiojimo laikui investuojama į tokį turtą, kurio pakaktų patenkinti obligacijų savininkų reikalavimus ir iš kurio emitento nemokumo atveju obligacijų savininkų reikalavimai išmokėti pagrindinę sumą ir palūkanas būtų patenkinti pirmumo teise, negali būti didesnės kaip 25 procentai **pensijų fondo** grynujų aktyvų. Kai į tokias vieno emitento obligacijas investuojama daugiau kaip 5 procentai **pensijų fondo** grynujų aktyvų, bet ne daugiau kaip 25 procentai **pensijų fondo** grynujų aktyvų, bendra tokių investicijų suma negali būti didesnė kaip 80 procentų **pensijų fondo** grynujų aktyvų.

7. Bendra investicijų į bendrovių, kurioms nėra suteiktas kredito reitingas, arba į bendrovių su žemesniu negu investicinis reitingu obligacijas ar kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius vertė negali viršyti 20 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų.

8. Šio straipsnio 5 ir 6 dalyse numatyti perleidžiamieji vertybiniai popieriai ir pinigų rinkos priemonės nėra įskaitomi skaičiuojant investicijas, kurioms pagal šio straipsnio 2 dalį taikoma maksimali leistina 40 procentų riba. Šio straipsnio 1–7 dalyse **ir šio įstatymo 49¹ straipsnio 4 dalyje numatytos nustatytos** ribos negali būti sudedamos, todėl investicijų į vieno asmens išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones, indėlius **ar įsipareigojimus, atsirandančius iš sandorių su tuo asmeniu dėl išvestinių finansinių priemonių, sudarytų už šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų rinkų ribų**, suma negali būti didesnė kaip 35 procentai pensijų ~~turtą sudarančių~~ **fondo** grynujų aktyvų.

9. Į įmonių, priklausančių grupei, kuri turi sudaryti konsoliduotąsias finansines ataskaitas, išleistus perleidžiamuosius vertybinius popierius ir pinigų rinkos priemones gali būti investuota ne daugiau kaip 20 procentų **pensijų fondo** grynujų aktyvų.

10. Alternatyvių turto klasių rinkose per šio įstatymo 45 straipsnio ~~64~~ dalyje numatytus subjektus gali būti investuota ne daugiau kaip 30 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų. Subjektai, per kuriuos pensijų turtas investuojamas į alternatyvių turto klasių rinkas ir kurie nėra laikomi kolektyvinio investavimo subjektais, laikytini emitentais ~~finansinių investicinių~~ priemonių portfelio diversifikavimui taikomų reikalavimų prasme.

11. Iš viso alternatyvių turto klasių rinkose per šio įstatymo 45 straipsnio 6 dalyje numatytus subjektus ir 49 straipsnio 3 dalyje numatytus kolektyvinio investavimo subjektus gali būti investuota ne daugiau kaip 30 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų.

12. Į nekilnojamąjį turtą ir infrastruktūrą gali būti investuojama iki 30 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų, bet ne daugiau kaip 5 procentai pensijų fondo grynujų aktyvų į vieną objektą.

13. Į vertybinius popierius, kurie nėra įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, gali būti investuojama iki 20 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų, bet ne daugiau kaip 5 procentai pensijų fondo grynujų aktyvų į vieną objektą.

14. Bendra investicijų į išvestines finansines priemones, nekilnojamąjį turtą ir infrastuktūrą, vertybinius popierius, kurie nėra įtraukti į prekybą reguliuojamoje rinkoje, ir investicijų alternatyviose turto klasių rinkose suma negali būti didesnė kaip 40 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų.“

16 straipsnis. Įstatymo papildymas 49¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 49¹ straipsniu:

„49¹ straipsnis. Investavimas į išvestines finansines priemones

1. Pensijų turtą leidžiama investuoti tik į tas išvestines finansines priemones (įskaitant tas, kurios suteikia teisę tik gauti pinigų), kurios atitinka šias sąlygas:

1) jos ištrauktos į prekybą šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytose rinkose arba jomis prekiaujama už tokių rinkų ribų;

2) jos susietos su šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytomis finansinėmis priemonėmis, finansiniais indeksais, palūkanų normomis, valiutomis ar valiutos kursais, į kuriuos, kaip nurodyta pensijų fondo taisyklėse, pensijų fondas turi teisę investuoti;

3) kita sandorių dėl išvestinių finansinių priemonių, sudarytų už šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų rinkų ribų, šalis atitinka priežiūros institucijos nustatytus kriterijus ir jai taikoma riziką ribojanti priežiūra;

4) išvestines finansines priemones, kuriomis prekiaujama už šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų rinkų ribų, kiekvieną dieną galima patikrinti, patikimai ir tiksliai įvertinti ir bet kuriuo metu parduoti ar kitaip atlyginamai realizuoti jų tikrąją vertę.

2. Valdymo įmonė privalo:

1) riziką valdyti taip, kad galėtų bet kuriuo metu stebėti ir skaičiuoti investicinių sandorių (investicinių pozicijų) riziką ir jos poveikį bendrai investicinių priemonių portfelio rizikai;

2) tiksliai ir nepriklausomai vertinti išvestinių finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama už šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų rinkų ribų, vertę;

3) priežiūros institucijos nustatyta tvarka pateikti jai informaciją apie išvestinių finansinių priemonių rūšis, dėl jų kylančią riziką, kiekybines ribas ir metodus, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi kiekvieno pensijų fondo rizika.

3. Pagal sandorius dėl išvestinių finansinių priemonių prisiimtos rizikos apimtis negali būti didesnė už pensijų fondo grynujų aktyvų vertę. Skaičiuojant rizikos apimtį, turi būti atsižvelgiama į išvestinės finansinės priemonės vertę skaičiavimo metu, sandorio šalies riziką, būsimus rinkos pasikeitimus ir laiką, kurio reikia išsipareigojimams pagal sandorius įvykdyti, taip pat į tai, kad išvestinė finansinė priemonė įeina į perleidžiamojo vertybinio popieriaus ar pinigų rinkos priemonės sudėtį. Į išvestines finansines priemones gali būti investuojama iki 35 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų vertės, bet tik tuo atveju, jeigu nebus viršytos šio įstatymo 47 straipsnyje nustatytos ribos. Nustatant, ar neviršytos šio įstatymo 47 straipsnyje nustatytos ribos, investicijos į su finansinių priemonių indeksu susietas išvestines finansines priemones skaičiuojamos atskirai.

4. Pagal sandorius dėl išvestinių finansinių priemonių, sudarytų už šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų rinkų ribų, prisiimtos rizikos apimtis negali būti didesnė kaip 5 procentai pensijų fondo grynujų aktyvų vertės, o tuo atveju, jeigu kita sandorio šalis yra šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyta kredito įstaiga, – negali būti didesnė kaip 10 procentų pensijų fondo grynujų aktyvų vertės.

5. Kai pensijų turtas investuojamas į išvestines finansines priemones tik rizikai valdyti, šio straipsnio 2–4 dalys netaikomos, tačiau kiekviena išvestinė finansinė priemonė turi būti pagrįsta konkrečiu investiciniu sandoriu (investicine pozicija). Toks sandoris ir jo rizikai valdyti naudojama išvestinė finansinė priemonė turi būti nurodyti valdymo įmonės periodinėse ataskaitose.“

17 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 50 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Naujai sukurto pensijų fondo ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių portfelis 6 mėnesius nuo pensijų fondo taisyklių patvirtinimo gali neatitikti šio įstatymo 47, 48 ir 49 straipsniuose nustatytų diversifikavimo reikalavimų.“

2. Pakeisti 50 straipsnio 4 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto termino, per kurį turi būti pašalintas neatitikimas, atsiradęs dėl priežasčių, nepriklausančių nuo valdymo įmonės, gali būti nesilaikoma, kai **investuojama į nekilnojamąjį turtą ir (ar) infrastruktūrą, taip pat kai yra visos šios sąlygos:**“.

18 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Valdymo įmonė turi užtikrinti, kad dalyviui jo pageidavimu būtų visada prieinamos periodinės ataskaitos, pensijų fondo taisyklės (jo prašymu valdymo įmonė turi padaryti ataskaitų ir taisyklių kopijas, o mokestis už jas negali viršyti pagaminimo sąnaudų), taip pat suteikta teisinga ir išsami informacija apie dalyvio asmeninėje pensijų sąskaitoje sukaupto turto dydį ir įmokų mokėjimą, valdymo įmonės ir pensijų fondo auditoriaus išvadas, investavimo galimybių pasirinkimą, dabartinį ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių portfelį, su investicijomis susijusias rizikas ir išlaidas bei kitą šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją.“

19 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) apriboti teisę pensijų fondo sąskaita sudaryti sandorius dėl ~~finansinių~~ **investicinių** priemonių įsigijimo;“.

20 straipsnis. 58² straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 58² straipsnio 1 dalį nauju 10 punktu:

„**10) valdymo įmonės sprendimus dėl turto valdymo priimančių asmenų pareigas eina vienas ar keli asmenys, neatitinkantys pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 10 punktą nustatytų kvalifikacijos, darbo patirties ir reputacijos reikalavimų;**“.

2. Buvusį 58² straipsnio 1 dalies 10 punktą laikyti 11 punktu.

21 straipsnis. 58³ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 58³ straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Apie priimtą sprendimą paskirti atstovą veiklos priežiūrai ar jį atšaukti ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos pranešama valdymo įmonei ar investicinei bendrovei ir Juridinių asmenų ~~registrai~~ **registro informacinei sistemai**, taip pat paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.“

22 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos bankas iki 2025 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas